

naar man siger, at den katholske Kirke har havt en virkelig Eiendomsret; jeg siger ikke, at det er rigtigt, og erindrer om, at den ofte har været bestridt, og at man meget ofte praktisk har handlet derimod; men jeg siger, at jeg kan begribe, at man kan opfatte Forholdet saaledes. Men den katholske Kirke fik jo, som vi alle vide, sit Endeligt her i Danmark; den afflædes ganske her i Danmark, og saa bliver Spørgsmaalet: dersom den katholske Kirke har havt Eiendomsret, hvem var saa Arvingen? Har den ikke havt Eiendomsret til Kirkegodset, maa det være Staten, der har havt den, og saa bortfalder jo det hele Spørgsmaal af sig selv; thi har Staten tidligere eiet Kirkegodset, er der siden den Tid ingen Overdragelse skeet, og saa bortfalder Spørgsmaalet aldeles. Har den katholske Kirke, hvis den antages at have eiet Kirkegodset, overdraget det til den evangelisk-lutherske Kirke? Den var maaskee just den af Alle, til hvem den Døende sidst vilde overdrage sit Gods. Da Katholicismen blev afflæst her i Danmark, var Døfættelsen den, at Staten betragtede Kirkens tidligere Eiendom som herreløst Gods; den, der tidligere havde været i Besiddelse deraf, var borte, og nu betragtede man og behandlede det som herreløst Gods; der er Vidnesbyrd nok om, hvorledes man frit disponerede over Kirkens Gods, og de, der holdt paa den kirkelige Eiendomsret og deri, ved at holde Begrebet uklart, indskyde den evangelisk-lutherske Kirkes Eiendomsret, klage derfor meget over, at der er skeet Overgreb, ja endog saa Rov fra Statsmagtens Side; men Factum er, at man fra Statsens Side frit har disponeret derover. Dertil kommer endnu: hvem var og hvem er endnu Hovedet for den evangelisk-lutherske Kirke? deri er en meget fremtrædende Forskjel mellem den katholske og luthersk-evangeliske Kirke, som ikke maa oversees; det var Kongen, og Kongen er endnu den luthersk-evangeliske Kirkes Overhoved, og deri er denne Kirkes Stilling med Nødvendighed forudgivet som forskjellig fra den katholske Kirkes.

Naar den ærede Rigsdagsmand tager Hensyn til disse Momenter, saa haaber jeg, at det Spørgsmaal, som her foreligger, vil forekomme ham mindre tvivlsomt, end det lod til at være Tilfældet, efter hvad han før yttrede; jeg troer, at Sagen er saa klar og saa simpel, at det er ufornødent at spørge enten Kronjurister, eller det juridiske Facultet, eller selv det theologiske Facultet, om det skulde være, angaaende denne Sag. Grundlovens Afgjørelse anseer jeg allerede for at være tilstrækkelig, og naar man fastholder den Forskjel, som man ofte overseer, der er mellem den katholske Kirke og dens Forhold og den protestantiske Kirke og dens tilbeelsforandrede Forhold, troer jeg, at enhver Tvivl maa forsvinde; men inden vi gaar videre ind paa at ordne de kirkelige Forhold hos os, inden vi saa smaat, lidt efter lidt glide over i Forandringer, som det maaskee senere kan være vanskeligt at komme tilbage fra, anseer jeg det for nødvendigt, at det strax slaaes fast, hvilken Hovedbetragtning der maa fastholdes i dette væsentlige Forhold. Jeg haaber, at det ærede Thing vil bidrage til, at Endringsforlaget Nr. 2 faaer en anden Stjæbne end Endringsforlaget Nr. 1; Endringsforlaget Nr. 3 skal jeg siden tillade mig at anbefale til samme Stjæbne som Nr. 1, men med Hensyn til Forlaget Nr. 2 ønsker jeg meget et andet Udfald.

N e t t e l s e .

Nr. 115, Sp. 1809 i Fløes Foredrag: „Jeg troer ikke, at der i hele Danmark er et Amt, der holder sine Veie i saa god Stand som netop Ringkjøbing Amt, og jeg troer tillige, at intet Amt i Danmark har ubredt saameget til denne Bedlighedsbærelse, som netop Ringkjøbing Amt“; læs: „Jeg troer ikke, at der i hele Danmark er et Amt, der har saa stor en Gjæld paa sin Amtsrepartitionssfond som netop Ringkjøbing Amt.“